

Terapia Pedagogiczna

Terapia pedagogiczna to proces długotrwałych oddziaływań, szereg całościowych działań o charakterze pedagogicznym, nastawionych na pomoc dziecku, niwelowanie trudności, przyczyn i objawów niepowodzeń szkolnych, nastawionych na eliminowanie ujemnych konsekwencji, podwyższanie samooceny i motywacji do dalszego działania, do obowiązków szkolnych. Terapia ta dąży do wszechstronnego rozwoju zdolności poznawczych i percepcyjno-motorycznych.

W procesie terapii pedagogicznej, terapeuta zwraca szczególną uwagę na usprawnianie u dziecka jego percepcji wzrokowej i słuchowej, koordynacji wzrokowo-ruchowej, pamięci wzrokowej i słuchowej, sprawności ruchowej zarówno w obrębie motoryki małej – sprawności ręki, jak i motoryki dużej, dotyczącej całego ciała, usprawniania grafomotorycznego, ćwiczenia koncentracji uwagi i orientacji w przestrzeni.

MZPPP obejmuje terapią pedagogiczną przede wszystkim dzieci ze szkoły podstawowej z [dysleksją](#), czyli specyficznymi trudnościami w czytaniu, [dysgrafią](#), czyli specyficznymi trudnościami w opanowaniu kaligraficznego pisma, czytelnego, o niskim poziomie graficznym oraz [dysortografią](#), czyli specyficznymi trudnościami w opanowaniu poprawnej pisowni, w szczególności pod względem ortograficznym oraz innymi trudnościami szkolnymi. Zapraszamy również dzieci wymagające poprawy umiejętności czytania i pisania. Prowadzony jest również trening ortograficzny.

Celem terapii pedagogicznej jest:

- Stymulowanie i usprawnianie rozwoju funkcji psychomotorycznych
- Wyrównywanie braków w wiadomościach i umiejętnościach uczniów
- Eliminowanie niepowodzeń szkolnych oraz ich emocjonalnych i społecznych konsekwencji - dzieci wymagają wyrównywania braków w sferze psychicznej w skutek doświadczania negatywnych ocen i kar, a więc zainteresowanie ich tym co jest dla nich atrakcyjne i możliwe do osiągnięcia oraz dostrzeżenie uzdolnień, sukcesów i pozytywnych cech.

W terapii pedagogicznej stosujemy urozmaicone formy i metody pracy, które mają pomóc w zdobywaniu umiejętności czytania i pisania:

- treningowe, poprawiające szybkość i bezbłądność czytania,
- kształcące trzy funkcje w procesie pisania (wzrokową, słuchową, wyobrażeniowo – pamięciową),
- preferujące rozwój analizy i syntezy wzrokowo – słuchowej i słuchowo – wzrokowej,
- rozwijające rozumienie treści w różnych formach czytania (pasywnego, cichego, głośnego),
- usprawniające pisownię par ortografów,
- ułatwiające opanowanie pisowni głosek miękkich,
- kombinatorykę wyrazową,
- korygujące błędy w pisaniu,
- doskonalące sprawność manualną oraz grafomotoryczną.

Podczas zajęć terapii pedagogicznej stosowane są różnorodne techniki stymulujące rozwój umiejętności szkolnych dziecka, są to m.in.:

- *Kinezylogia Edukacyjna, metoda Dennisona*, stymulująca odpowiednio do działania obie półkule mózgowie, poprzez m.in. przekraczanie linii środkowej ciała,
- *Gry i zabawy w terapii pedagogicznej* (J. Jastrząb, „Gry i zabawy w terapii pedagogicznej”),
- *Usprawnianie funkcji percepcyjno-motorycznych u dzieci dyslektycznych* (J. Jastrząb, „Usprawnianie funkcji percepcyjno-motorycznych u dzieci dyslektycznych”),
- *Metoda 18 struktur wyrazowych Ewy Kujawy i Marii Kurzyny* (E. Kujawa, M. Kurzyna, „Reedukacja dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu metodą 18 struktur wyrazowych”),
- *Metoda sylabowa w czytaniu i pisaniu* (K. Grabałowska, J. Jastrząb, J. Mickiewicz, M. Wojak, „Ćwiczenia w czytaniu i pisaniu w terapii dzieci dyslektycznych”),
- *Program Edukacyjno-Terapeutyczny „Ortograffiti”* , i wiele innych,
- nie może zabraknąć w każdej terapii pedagogicznej miejsca na chwilę relaksu, odpoczynku, dlatego są tu wykorzystywane różnego rodzaju techniki relaksacyjne, które obniżają poziom stresu, poprawiają koncentrację uwagi i pomagają lepiej zapamiętywać materiał szkolny.

Zasady obowiązujące na zajęciach terapii pedagogicznej:

- maksymalna indywidualizacja stawianych wymagań, dobieranych metod i środków oddziaływania korekcyjnego oraz czasu trwania zajęć,
- dobieranie zadań na miarę możliwości dzieci tak, aby zapewnić im przeżycie sukcesu,
- duża częstotliwość i przystępność ćwiczeń,
- powolne stopniowanie trudności w nauce czytania i pisania uwzględniające złożoność tych czynności i możliwości percepcyjne dziecka,
- korekcja zaburzeń: ćwiczenie przede wszystkim funkcji najgłębiej zaburzonych i najslabiej opanowanych umiejętności,
- kompensacja zaburzeń: łączenie ćwiczeń funkcji zaburzonych z ćwiczeniami funkcji niezaburzonych w celu wytworzenia właściwych mechanizmów kompensacyjnych,
- systematyczność i ciągłość oddziaływania psychoterapeutycznego,
- utrzymywanie zainteresowania,
- naprzemienność wysiłku i relaksu,
- akceptacja dziecka i pełna życzliwość wobec niego.

Terapia pedagogiczna zakłada, że dla każdego dziecka powinien być opracowywany indywidualny program, dostosowany do jego potrzeb i możliwości (indywidualizacja środków i metod oddziaływania korekcyjnego), a praca polegać na kompleksowym podejściu do zaburzeń dziecka.

Bardzo ważne jest, by zajęcia odbywały się systematycznie i były prowadzone przez osobę, która posiada stosowne kompetencje i uprawnienia. Zwykle jest to nauczyciel-terapeuta posiadający uprawnienia specjalistyczne, pedagog szkolny lub nauczyciel po studiach kwalifikacyjnych.

Dziecko nie zdaje sobie często sprawy z własnych dysfunkcji, nie potrafi zatem sam sobie pomóc, nie jest w stanie samodzielnie podjąć decyzji o rozpoczęciu terapii pedagogicznej. To zadanie rodziców oraz nauczyciela, aby zawczasu zauważyć trudności i przeciwdziałać im. Najlepsza jest wczesna diagnoza, ale warto pamiętać, że pomocy należy udzielać w każdym wieku dziecka. Bardzo ważna jest systematyczność, obowiązkowość i intensywność oddziaływań terapeutycznych.

Źródło: „Terapia pedagogiczna w teorii i działaniu” B. Skalbiana

mgr Jolanta Dubaj

